

speaking or acting, periphrasis; भङ्ग्यन्तरेण कथनात् K. P. 10; इति भङ्ग्या व्यज्यते-कथ्यते &c.; बहुभङ्गिविशारदः Dk. -8 A pretext, disguise, semblance; यः पाञ्चजन्यप्रतिबिम्बभङ्ग्या धाराम्भसः फेनमिव व्यनक्ति Vikr. 1. 1. -9 Trick, fraud, deceit. -10 Irony. -11 Repartee, wit. -12 A step; यानादवातरददूरमहीतलेन मार्गेण भङ्गिरचितस्फटिकेन रामः R. 13. 69. -13 An interval. -14 Modesty. -15 A fashion or mode; नानाश्रमलतापुष्पभङ्गीरचितकुन्तलाम् Bm. 1. 233; भङ्ग्यन्तरेण ind. in an indirect manner; in another manner. -Comp. -भक्तिः f. division into a series of waves or wave-like steps, a wavy staircase; cf. Me. 62. -भाषणम् crooked speeches (with hidden meaning); पांडुलजनभङ्गिभाषणरतः Dk. 2. 8. -भूत a. resembling. -विकारः distortion of the features; a wry face, grimace.

भङ्गिन् a. 1 Frail; fragile, transient; तदपि तत्क्षणभङ्गि करोति चेत् Bh. 2. 92; Hence भङ्गित्व means 'evanescence'; स च व्यापारो न तदावे सुखफले भवति, नापि आयत्याम् । भङ्गित्वात् ŚB. on MS. 4. 3. 10. -2 Cast in a suit.

भङ्गिनी A river; आत्ममौलिमणिकान्तिभङ्गिनीं तत्पदारुणसरोज-सङ्गिनीम् N. 18. 137.

भङ्गिमत् a. Wavy, crisped.

भङ्गिमन् m. 1 Fracture, breach. -2 Bending, undulation. -3 Curliness. -4 Disguise, deceit. -5 Wit, irony. -6 Perversity.

भङ्गिलम् A defect in the organs of sense.

भङ्गुर a. [भङ्ग्-धुरच्] 1 Apt to break, fragile, brittle. -2 Frail, transitory, transient, perishable; आमरणान्ताः प्रणयाः कोपास्तत्क्षणभङ्गुराः; सर्वसुखादि भङ्गुरम् H. 1. 181; Śi. 16. 72. -3 Changeful, variable. -4 Crooked, bent. -5 Curved, curled; शशिसुखि तव भाति भङ्गुरभूः Git. 10. -6 Fraudulent, dishonest, crafty. -रः The bend of a river. -Comp. -निश्चय a. vacillating, unsettled in mind.

भङ्गुरयति Den. P. 1 To break to pieces, destroy. -2 To curl.

भङ्गुरीकरणम् Making fragile.

भङ्ग्यम् A field of hemp.

भङ्ग I. 1 U. (भजति-ते but usually Atm. only; बभाज, भेजे, अभाङ्गीत्, अभक्त, भक्ष्यति-ते, भक्त) 1 (a) To share, distribute, divide; भजेरच् पैतृकं रिक्थम् Ms. 9. 104; न तत्पुत्रैर्भजेत् सार्धम् 209, 119. (b) To assign, allot, apportion; गायत्रीमन्त्रयेऽभजत् Ait. Br. -2 To obtain for oneself, share in, partake of; पित्र्यं वा भजते शीलम् Ms. 10. 59. -3 To accept, receive; चासुण्डे भगवति मन्त्रसाधनादाबुद्धिष्टासुपनिहितां भजस्व पूजाम् Mā. 5. 25. -4 (a) To resort to, betake oneself to, have recourse to; शिलातलं भेजे K. 179; मातर्लक्ष्मि भजस्व कंचिदपरम् Bh. 3. 64; न कश्चिद्वर्णानामपथमप-कृष्टोऽपि भजते Ś. 5. 10; Bv. 1. 83; R. 17. 28. (b) To practise, follow, cultivate, observe; वृष्णां छिन्धि भज क्षमाम्

Bh. 2. 77; भेजे धर्ममनातुरः R. 1. 21; Mu. 3. 10. -5 To enjoy, possess, have, suffer, experience, entertain; विधुरपि भजतेतरां कलङ्कम् Bv. 1. 74; न भेजिरे भीमविषेण भीतिम् Bh. 2. 80; व्यक्ति भजन्त्यापगाः Ś. 7. 8; अभितसमयोऽपि मार्दवं भजते कैव कथा शरीरिषु R. 8. 43; Mā. 3. 9; U. 1. 35. -6 To wait or attend upon, serve; (दोग्ध्रीं) भेजे भुजोच्छिन्नरि-पुर्निषण्णाम् R. 2. 23; Pt. 1. 181; Mk. 1. 32. -7 To adore, honour, worship (as a god). -8 To choose, select, prefer, accept; सन्तः परीक्ष्यान्यतरद्भजन्ते M. 1. 2. -9 To enjoy carnally; वसोर्वीयोत्पन्नामभजत मुनिर्मत्स्यतनयाम् Pt. 4. 50. -10 To be attached or devoted to; आसन्नमेव वृपतिर्भजेते मनुष्यं विद्याविहीनमकुलीनमसंस्कृतं वा Pt. 1. 35. -11 To take possession of. -12 To fall to the lot of any one. -13 To grant, bestow. -14 To supply, furnish (Ved.). -15 To favour; ये यथा मां प्रपद्यन्ते तांस्तथैव भजाम्यहम् Bg. 4. 11. -16 To decide in favour of, declare for. -17 To love, court (affection). -18 To apply oneself to, be engaged in. -19 To cook, dress (food). -20 To employ, engage. (The meanings of this root are variously modified according to the noun with which it is connected:—e. g. निद्रां भज् to go to sleep; मूर्छां भज् to swoon; भावं भज् to show love for &c. &c.). -Caus. 1 To divide. -2 To put to flight, pursue. -3 To cook, dress. -II. 10 U. (भाजयति-ते, regarded by some as the caus. of भज् I) 1 To cook. -2 To give.

भजकः [भज्-वुल्] A divider, distributor. -2 A worshipper, votary, devotee.

भजनम् [भज्-ल्युट्] 1 Sharing, dividing. -2 Possession. -3 Service, adoration, worship. -4 Waiting or attending upon.

भजमान a. Dividing. -2 Enjoying. -3 Fit, right, proper.

भङ्ग् I. 7 P. (भनक्ति, बभङ्ग, अभाङ्गीत्, भङ्क्ष्यति, भङ्क्तुम्, भम; desid. विभङ्क्षति) 1 To break, tear down, shatter, shiver or break to pieces, split; भनञ्जि सर्वमर्यादाः Bk. 6. 38; भङ्क्त्वा भुजौ 4. 3; बभङ्जुर्वल्यानि च 3. 22; धनुरभाजि यत्त्वया R. 11. 76. -2 To devastate, destroy by pulling down; भनक्त्युपवनं कपिः Bk. 9. 2. -2 To make a breach (in a fortress). -4 To frustrate, foil, disappoint, baffle; पिनाकिना भ्रमननोरथा सती Ku. 5. 1. -5 To arrest, check, interrupt, suspend; as in भ्रमनिद्रः. -6 To defeat, vanquish; क्षत्राणि रामः परिभूय रामात् क्षत्रायथाऽभज्यत स द्विजेन्द्रः N. 22. 133; वृषा भीष्मादयो भ्रमाः Pañch. 2. 41. -With अव to break down, shatter; वनस्पतिं वज्र इवावभज्य Ku. 3. 74. -प्र 1 To break down, shatter, splinter. -2 to stop, arrest, suspend. -3 to frustrate, disappoint. -II. 10 U. (भजयति-ते) 1 To brighten, illuminate. -2 To speak. -3 To shine.

भङ्गक a. (-ञ्जिका f.) [भङ्ग्-वुल्] Breaking, dividing.

भङ्गन a. (-नी f.) [भङ्ग्-ल्युट् ल्युट् वा] 1 Breaking, splitting. -2 Arresting, checking. -3 Frustrating. -4